

	MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO MESTA BREZNA	Číslo poradia: 19
	14. DECEMBER 2022	Číslo spisu: MsÚ-2022/8496

Správa o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 za rok 2021

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Správa o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 za rok 2021

Materiál sa doručuje:

1. Primátor mesta
2. Zástupca primátora mesta
3. Poslanci mestského zastupiteľstva
4. Hlavná kontrolórka mesta Brezna
5. Prednosta mestského úradu
6. Vedúci odborov mestského úradu
7. Zapisovateľka
8. Komisie:
 - pre sociálnu a zdravotnú starostlivosť o občanov pri MsZ mesta Brezna

Počet listov:

Počet príloh:

Dátum vyexpedovania materiálu:

Predkladá: JUDr. Tomáš Abel, PhD. funkcia: primátor mesta Brezna	Podpis:
Vypracoval: PhDr. Janka Lemberková funkcia: vedúca OSO	Podpis:

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO MESTA BREZNA

14. DECEMBER 2022

NÁVRH NA UZNESENIE

Číslo poradia: 19

Správa o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 za rok 2021

Mestské zastupiteľstvo mesta Brezna

I/ berie na vedomie

Správu o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 za rok 2021

Správa o plnení

Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 za rok 2021

Komplexná stratégia riešenia rómskej problematiky na roky 2016-2022 bola schválená MsZ dňa 21.9.2016 uznesením č. 97/2016. Je prístupná na webovej stránke mesta, na požiadanie klientov a verejnosti v písomnej podobe na Odbore starostlivosti o obyvateľa. Plnenie dokumentu je rozdelené na obdobia jednotlivých rokov až do doby jeho platnosti. Dokument sa zaoberá problémami v oblasti bývania, zdravia a infraštruktúry, vzdelávania, sociálnych služieb a zamestnanosti. V každej z riešených oblastí bola stanovená priorita ktorú chceme dosiahnuť, z ktorej vyplývajú jednotlivé ciele a následne špecifické ciele a opatrenia. Opatrenia boli premietnuté do akčných plánov na obdobia jednotlivých rokov.

Predkladáme správu o plnení opatrení za rok 2021:

1. Bývanie zdravie a infraštruktúra

Priorita: Zvýšením osobnej zodpovednosti eliminovať problém neprispôsobivosti a znížiť napätie medzi minoritou a majoritou

Cieľ 1: Zastaviť nárast nelegálnych stavieb, sledovať migráciu rómskeho obyvateľstva a nelegálne bývanie

Špecifický cieľ: 1.1 Pravidelný monitoring lokalít

Opatrenia:

1.1.1 Mapovať a eliminovať výskyt čiernych stavieb a nelegálnych skládok

Splnené, plnenie naďalej prebieha

1.1.2 Legalizácia obydľí

V rómskych osídleniach v roku 2021 neboli vydané žiadne dodatočné povolenia na stavby.

1.1.3 Odstraňovať nelegálne rómske obydľia

Odborom životného prostredia a stavebného poriadku boli v roku 2021 oznámené 2 štátne stavebné dohľady. V konaní nebola žiadna stavba. Dobrovoľne neboli odstránené žiadne stavby.

1.1.4 Odstraňovať nelegálne skládky

Terénni sociálni pracovníci pri návštevách jednotlivých lokalít pravidelne uskutočňovali osvetu zameranú na aktiváciu pri skvalitňovaní bývania, úprave okolia a udržiavanie čistoty v blízkosti obydľí. V každej lokalite sa v súčinnosti s TS Brezno, MsP Brezno, OO PZ organizovali sezónne brigády zamerané na likvidáciu skládok odpadu, čistenie svahov potokov, prístupových ciest a trávnatých plôch v blízkosti obydľí. Brigády boli organizované aj v mimoriadnych termínoch, kedy to vyžadoval nežiadúci stav v lokalite. Pri výskyte nelegálnej skládky TSP poskytli poradenstvo ohľadne postupu pri jej likvidácii v spolupráci s pracovníkmi TS – Brezno. V lokalite Hlavina klienti udržiavali čistotu v okolí mestských nájomných bytov na základe vypracovaného harmonogramu upratovacích prác. V roku 2021 bolo vydaných 7 výziev na likvidáciu nezákonne uloženého odpadu. Prejednaný bol 1 priestupok za nezákonne uložený odpad, kde bola uložená aj finančná pokuta.

Cieľ 2: Zlepšiť prístup k bývaniu segregovaných skupín s dôrazom na sociálne bývanie

Špecifický cieľ: 2.1 Výstavba bytov nižšieho štandardu s aktívnym zapojením sociálne vylúčených občanov

Opatrenia:

2.1.1 Vytipovanie vhodných lokalít

Splnené

2.1.2 Vypracovať projektovú dokumentáciu

Projektová dokumentácia je spracovaná, mesto podalo žiadosť o nenávratný finančný príspevok na výstavbu bytov v systéme prestupného bývania v lokalite Hlavina, avšak nepodpísalo zmluvu o NFP kvôli nárastu neoprávnených výdavkov. Zapojíme sa do najbližšej vhodnej výzvy.

2.1.3 Vypracovať vzorovú projektovú dokumentáciu na výstavbu bytov nižšieho štandardu

nerrelevantné

2.1.4. Vytipovať rodiny budúcich nájomníkov a zapojiť ich do procesu výstavby

T.č. opatrenie neplnené, jeho realizácia začne po schválení NFP a zahájení výstavby.

2.1.5 Vytipovať byty vo vlastníctve mesta v rámci opravy existujúceho bytového fondu na realizáciu sociálneho bývania

Zatiaľ nesplnené – termín až do roku 2022

2.1.6. Vytvoriť systém prestupného bývania

Materiál „Systém bývania s prvkami prestupného bývania v meste Brezno“ bol spracovaný v súvislosti s výzvou uvedenou v bode 2.1.2 a po realizácii výstavby nájomných bytov bude implementovaný do praxe.

Špecifický cieľ: 2.2 Riešiť problém infraštruktúry

Opatrenia:

2.2.1 Rekonštrukcia ciest a chodníkov

V roku 2021 Technické služby vykonali opravy ciest a chodníkov v lokalitách Vrbová, Hlavina, Stromová a Lesná ulica. Opravy spočívali v oprave výtlkov, zásypov nerovnosti, ale aj odvodnení daných úsekov ciest.

2.2.2 Sfunkčnenie a dobudovanie kanalizácie

V roku 2021 sa v lokalitách MRK kanalizácia nebudovala.

2.2.3 Budovanie a údržba verejného osvetlenia

V roku 2021 sa v lokalitách MRK priebežne na podnet občanov MRK uskutočňovala údržba verejného osvetlenia.

2.2.4. Zabezpečenie prístupu k pitnej vode

Prístup k pitnej vode je zabezpečený vo všetkých lokalitách.

Špecifický cieľ: 2.3 Zaviesť systém bezpečnosti a verejného poriadku

Opatrenia:

2.3.1. Pravidelný odvoz KO v častejších intervaloch

1100 litrové kontajnery boli jednotlivých lokalitách vyvázané pravidelne a to minimálne 2x mesačne. Veľkoobjemové kontajnery boli vyvázané minimálne dvakrát do týždňa, v prípade potreby častejšie. V rámci jesenného a jarného upratovania boli pravidelne pristavované kontajnery a tak isto aj pri upratovacích akciách organizovaných mestom.

2.3.2 Vyvodzovať zodpovednosť voči fyzickým osobám porušujúcim zákon o nakladaní s odpadom a znečisťovaní životného prostredia

V roku 2021 bolo vydaných 7 výziev na likvidáciu nezákonne uloženého odpadu. Uložená bola jedna pokuta za prejednaný priestupok. V roku 2021 neboli odstránené žiadne nelegálne skládky na náklady mesta.

2.3.3 Zaviesť kamerový systém

V súčasnosti sú mestským kamerovým systémom pokryté ulice Vrbová a Stromová, pripravuje sa umiestnenie kamier na ul. Lesnú a časť ulice Jarmočísko. Celkom na dianie v uliciach Brezna dohliadalo 18 digitálnych zariadení. V pláne je rozšíriť kamerový systém do ďalších lokalít mesta, k realizácii projektu dochádza postupne. Kamerový systém by mal monitorovať problémové lokality mesta, s celkovým počtom zariadení 45.

Obsluhu kamerového systému zabezpečovali vyškolení pracovníci chránenej dielne. V priebehu roka 2021 boli na pracovisku MKS zamestnaní štyria pracovníci so zníženou zdravotnou schopnosťou, ktorí zabezpečovali obsluhu systému počas pracovných dní v týždni v dvojzmennej prevádzke od 06.00 hod. do 14.00 hod. a od 14.00 hod. do 22.00 hod. Pokiaľ to vyžadovala bezpečnostná situácia boli vykonané aj nočné zmeny od 22.00 hod. do 06.00 hod. Kamerové záznamy často výrazne napomohli pri objasňovaní škodových udalostí, dopravných nehôd, pri poškodzovaní zariadení a majetku a pri narušovaní verejného poriadku. Pre príslušníkov Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Brezne a orgánom činným v trestnom konaní bolo na základe žiadostí odovzdaných v roku 2021 celkom 47 kamerových záznamov. Obsluha kamerového systému pri spozorovaní protiprávneho konania neodkladne informuje o situácii hliadku mestskej polície, prípadne operačné stredisko Policajného zboru.

2.3.4. Zaviesť rómske občianske hliadky

V meste Brezno bol od decembra 2017 do júna 2019 bol realizovaný projekt „Miestna občianska poriadková služba I“ (ďalej len MOPS), v rámci ktorého bolo vytvorených 6 pracovných miest, z toho 3 pre obyvateľov MRK. Od 1. júla 2019 uvedený projekt pokračoval do 30.06. 2021 ako „Miestna občianska poriadková služba II“. Zamestnaných už bolo 10 osôb, z toho 6 príslušníkov z MRK.

V mesiaci jún 2021 bol po dvoch rokoch ukončený projekt "Občianska poriadková služba v meste Brezne II". Tento projekt skrátene nazývaný aj MOPS II. a nadväzoval neprerušene na MOPS I. Dňom 1. júla 2021 začal projekt MOPS III. s rovnakým personálnym zložením a s rozšíreným zameraním činnosti o „zelený aspekt“. Ukončenie tohto projektu je plánované k 30. 11. 2022. Občianska poriadková služba je organizačne začlenená pod Mestskú políciu Brezno.

Hliadky mestskej občianskej poriadkovej služby zabezpečovali denne počas školského roka bezpečný presun detí na prechodoch pre chodcov počas ich cesty do školy a naspäť domov, na ulici Švermovej a ulici ČSA. Členovia MOPS spolupracovali pri zabezpečovaní ochrany

verejného poriadku, pri predchádzaní vzniku konfliktov, prevencii protiprávneho správania sa, ochrany súkromného a verejného majetku, predchádzaní poškodzovania majetku obyvateľov, ochrane životného prostredia, ohlasovaní požiarov, prevencii protiprávneho správania pri nakladaní s odpadmi, pri zabezpečovaní plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky, predovšetkým v súvislosti s pohybom po komunikácii a prechodom cez cestu, asistovali pri riešení problémov bežného života, pri komunikácii s rôznymi inštitúciami, či úradmi a pod. Taktiež sa podieľali na zabezpečovaní verejného poriadku počas všetkých kultúrnych podujatí organizovaných mestom; každý mesiac dohliadali na verejný poriadok pri vydávaní nákupných poukázok na pracovisku MsÚ a počas vydávania sociálnych dávok v okolí poštových úradov atď. V roku 2021 neboli riešené žiadne problémy v oblasti ochrany majetku, ochrany zdravia a života, ani hlásenia z podozrenia na nelegálny odber elektrickej energie.

2.3.5 Medializácia podniknutých opatrení, vyzdvihnutie pozitívnych príkladov

V roku 2021 sa medializácia týkala oboznamovania občanov o termínoch sezónneho upratovania (termínov pristavení VOK v jednotlivých častiach, uliciach a lokalitách mesta Brezno). Regionálne noviny Horehronie informovalo občanov o práci TSP v lokalitách MRK, ktorá je zameraná aj na skrášľovanie svojich obydľí, skvalitňovanie života a aktivitách spojených so správnym nakladaním s odpadom. Vyzdvihla účasť MRK na sezónnych brigádach v jednotlivých lokalitách v spolupráci s pracovníkmi TS – Brezno a TSP/TP. V roku 2021 sa uskutočnilo aj podujatie s podporou BBSK pod názvom Rómovia a mesiac úcty k starším, ktorá bola propagovaná na webovej stránke mesta a v regionálnom týždenníku Horehronie.

Cieľ 3: Zvýšiť úroveň finančnej gramotnosti a zaviesť tréningové programy finančnej gramotnosti

Špecifický cieľ: 3.1 Riešenie problému neplatičstva

Opatrenia:

3.1.1 Uplatňovať inštitút osobitného príjemcu

Inštitút osobitného príjemcu uplatňujeme v priemere ročne u 1164 prijímateľov, z toho 144 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, 192 poberateľov rodičovského príspevku a 936 poberateľov prídavku na dieťa.

Na základe dohody s prijímateľom mesačne vykonávame zrážky predovšetkým na zabezpečenie potrieb maloletých detí:

- cestovné do školy (školský autobus zriadený v spolupráci mesto a SAD) 1 167 EUR za 4 670 prepravených detí. A celkovo sa školským autobusom za rok 2021 prepravilo 8 167 detí.
- nedoplatky za učebné pomôcky pre Špeciálnu základnú školu v Brezne a ZŠ v Brezne vo výške 2 425,39 Eur za 166 detí.
- strava a ubytovanie v internátnych školských zariadeniach pre 2 deti vo výške 126,50 Eur
- zabezpečenie plnenia vyživovacej povinnosti 7. deťom umiestneným v ústavnej starostlivosti vo výške 360 Eur

Za neplnenie povinnej školskej dochádzky, ktorá prekročila 60 neospravedlnených vyučovacích hodín v priebehu jedného šk. roka bolo v šk. r. 2010/2021 v priestupkovom konaní riešených 22 prípadov, s uložením finančnej sankcie 19. V týchto prípadoch taktiež na základe dohody s prijímateľom dávky motivujeme klientov k splateniu pokút. V šk. roku 2020/2021 sme zaznamenali 100% uhradených pokút vo výške 660 Eur.

3.1.2 Zefektívniť výkon osobitného príjemcu – vecná forma dávky

V súvislosti s účelnosťou využívania dávok v hmotnej núdzi, štátnych soc. dávok a prídavku na dieťa boli v pravidelných intervaloch vykonávané rôzne prednášky a besedy, ako správne nakladať s finančnými prostriedkami. Klientom z dôvodu zanedbávania starostlivosti o dieťa, ktorá sa dlhodobo nezlepšovala, bola v minulosti časť dávky v hmotnej núdzi a rodičovského príspevku vyplácaná vecnou formou. V roku 2021 sa vecná forma vyplácania dávky v hmotnej núdzi a rodičovského príspevku z dôvodu pandémie COVID 19 nemohla realizovať.

3.1.3 Zefektívniť splácanie dlhov – záväzkov voči mestu – uzatvárať splátkové kalendáre a motivovať k dodržiavaniu finančných pravidiel

Terénni sociálni pracovníci počas výkonu svojej práce v teréne pravidelne uskutočňujú osvetu zameranú na zodpovedný prístup k úhrade svojich záväzkov, dlhov a nedoplatkov voči mestu (KO, nájomné). Motivujú klientov k pravidelným mesačným splátkam a k efektívnemu hospodáreniu s finančnými prostriedkami za účelom znižovania dlhov. Najmä prijímatelia dávok a rodičovského príspevku cez inštitút osobitného príjemcu mesačne splácajú podlžnosti voči mestu spojené s neuhrádzaním poplatku za komunálny odpad. V roku 2021 bola takto splatená suma 4 097,71 Eur.

V roku 2021 sa exekučne vymohlo 68 419,96 EUR. Z celkového počtu 723 exekučných konaní bolo 232 exekučných konaní v roku 2021 ukončených. Neukončených exekučných konaní k 31.12.2021 zostalo 491.

Z počtu 232 ukončených exekučných konaní, bolo 66 ukončených exekučných konaní u marginalizovaných skupín. Ukončených exekúcií vymožením alebo čiastočnou úhradou bolo 32 konaní a vymohlo sa 4728,86 € u marginalizovaných skupín. Rovnako u tejto skupiny bolo ukončených 20 exekúcií z titulu osobného.

Vymáhaním dlhov exekučným konaním sa aj v roku 2021 dosiahol pozitívny efekt. Po schválení zákona o osobnom bankrote riešia dlžníci aj záväzky voči mestu vyhlásením osobného bankrotu. Očakáva sa, že príslušníci MRK budú uvedenú možnosť oddlženia využívať aj naďalej.

Špecifický cieľ: 3.2 Vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti

Opatrenia:

3.2.1 Povinná účasť obyvateľov nájomných bytov na vzdelávaní v súvislosti s hospodárením s finančnými prostriedkami a nakladania so zvereným majetkom

Z dôvodu opatrení v súvislosti s COVID 19 nebolo možné v roku 2021 uskutočniť skupinové prednášky. V rámci výkonu TSP počas čiastočného uvoľnenia opatrení TSP a TP v rámci rozhovoru sme motivovali klientov k pravidelnej úhrade nákladov spojených s bývaním a to hlavne nájmu, úhrady poplatkov za odvoz komunálneho odpadu, platieb za vodu a elektrinu. Počas finančného poradenstva boli klienti opätovne motivovaní aj k splácaniu nedoplatkov, ktoré im vznikli pri vyúčtovaní spotreby energií.

Individuálne poradenstvo bolo uskutočnené pre 18 osôb žijúcich v mestských nájomných bytoch.

3.2.2 Realizovať povinné vzdelávacie kurzy v oblasti finančnej gramotnosti („Rodinný rozpočet“, „Vedenie domácnosti“, „Platobná disciplína“)

TSP a TP pri výkone práce v roku 2021 pravidelne uskutočňovali individuálnu osvetu zameranú na efektívne hospodárenie s dostupnými finančnými prostriedkami, na hospodárne vedenie domácnosti. Klientov sme motivovali k zodpovednému prístupu k úhradám svojich

záväzkov v rámci prevencie vzniku dlhov a nedoplatkov a tým sme ich viedli k predchádzaniu zhoršeniu kvality života rodiny.

Cieľ 4: Zvýšením vnútornej motivácie MRK k riešeniu svojej situácie zlepšiť vzťahy medzi minoritou a majoritou

Špecifický cieľ: 4.1 Prispôsobivým príslušníkom MRK nastaviť systém uľahčenia integrácie

Opatrenia:

4.1.1 Pomoc mesta pri uplatnení sa na trhu práce

TSP a TP v rámci výkonu práce poskytovalo záujemcom o zamestnanie z radov MRK poradenstvo a asistenciu pri vyhotovení žiadostí o prijatie do zamestnania a životopisov. Priebežne počas celého roka asistovali pri vyhľadávaní prostredníctvom internetu voľné pracovné miesta, spolupracovali s personálnymi oddeleniami v závodoch v blízkom okolí a oslovovali potencionálnych zamestnávateľov i v širšom okolí. Klientov usmerňovali, motivovali k aktívnemu hľadaniu si zamestnania so zámerom zvýšenia príjmu do rodiny a teda aj skvalitnením života. TSP pravidelne uskutočňovali osvetu zameranú na výhody, ktoré prináša uzavretie pracovnej zmluvy na rozdiel od dohody o vykonaní práce.

4.1.2 Motivácia nefinančnou odmenou

V roku 2021 sa z dôvodu pandemickej situácie nebolo možné organizovať kultúrne – spoločenské podujatia v bežnom plnom rozsahu.

Mesto Brezno organizovalo v obmedzenom režime kultúrno-spoločenské podujatia, stretnutia viacerých cieľových skupín a výstavy, v rámci ktorých sa prezentovali talenty mal. detí prevažne zo znevýhodneného prostredia. Motivovaní boli rôznymi cenami, spomienkovými predmetmi a ocenením za dosiahnuté výsledky.

4.1.3 Budovanie športových plôch v upravených lokalitách na efektívne využívanie voľného času

Zatiaľ nesplnené, termín plnenia do roku 2022

Cieľ 5: Zvýšiť úroveň vedomostí v oblasti starostlivosti o zdravie

Špecifický cieľ 5.1 Realizovať osvetu v oblasti zdravia a zdravotných rizík u detí a dospelých

Opatrenia:

5.1.1 Realizovať vzdelávanie s problematikou plánovaného rodičovstva a sexuálnej výchovy

V roku 2021 sa z dôvodu opatrení v súvislosti so šírením COVID 19 žiadna odborná prednáška zameraná na problematiku plánovaného rodičovstva neuskutočnila.

5.1.2 Zvýšiť úroveň vedomostí v oblasti očkovania, šírenia infekčných ochorení a osobnej hygieny

V roku 2021 sa uskutočnila jedna odborná prednáška v Špeciálnej základnej škole v Brezne na tému: „Ako predchádzať šíreniu ochorenia COVID 19“ s počtom účastníkov 9. Počet účastníkov bol obmedzený kvôli pandemickým opatreniam.

Vo vyššom počte bola formou informačných letákov pravidelne uskutočňovaná osвета zameraná na prevenciu šírenia ochorenia COVID 19. V roku 2021 boli v spolupráci so Zdravými regiónmi uskutočnené 3 odborné prednášky na témy: „Očkovanie verzus zvyšovanie imunity“, „Imunita a jej posilňovanie v rámci prevencie šírenia vírusov“ a „Hepatitída A/B“, na ktorých sa zúčastnilo 39 klientov.

V roku 2021 sa uskutočnila aj prednáška na tému: „Kvalita života pacientov pred a počas liečby hepatitídy C“, ktorej sa zúčastnilo 16 klientov.

Počas výkonu práce v teréne TSP denne uskutočňovali osvetu a poskytovali poradenstvo zamerané na oblasť zdravia. Prostredníctvom občasnika „Tereňáčik“ obyvatelia MRK motivovaní k zvýšenej starostlivosti o deti v oblasti zdravia.

5.1.3 Posilňovať rodičovské kompetencie a zodpovednosť v oblasti starostlivosti o zdravie detí

V roku 2021 sme intenzívne spolupracovali so Zdravými regiónmi, pričom sa TSP/TP zameriavali na problémové rodiny. V oblasti zdravia detí sa uskutočňovala osвета zameraná na povinné očkovanie, dodržiavanie liečebného režimu školopovinných detí a chronicky chorých, na problém matiek predčasne odchádzajúcich z pôrodnice aj s novorodencom bez absolvovaných základných lekárskeho vyšetrení.

TSP poskytovali poradenstvo a pomoc pri uplatnení si sociálnych dávok rodinám s deťmi so závažnými a s chronickými ochoreniami, spolupracovali s ÚPSVaR v Brezne, s neziskovými organizáciami „Dobrý anjel a „Liga proti rakovine“.

2. Vzdelávanie

Priorita: Skvalitniť systém vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve s dôrazom na zvýšenie vzdelanostnej úrovne MRK v meste

Cieľ 6: Zvýšiť úroveň vzdelania MRK v meste

Špecifický cieľ 6.1 Zlepšiť podmienky a systém vzdelávania pre MRK

Opatrenia:

6.1.1. Zriadiť, vybudovať materskú školu od 3. roku veku dieťaťa

Mesto Brezno podalo žiadosť o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy „Výstavba predškolských zariadení v obciach s prítomnosťou MRK“. Žiadosť bola schválená, avšak mesto nepodpísalo zmluvu o NFP kvôli nárastu neoprávnených výdavkov. Zapojíme sa do najbližšej vhodnej výzvy.

6.1.2 Inicovať zavedenie povinnej predškolskej prípravy zmenou legislatívy do 18.roku dieťaťa

Povinná predškolská príprava platí od septembra 2021.

6.1.3 Zvýšiť počet detí MRK v predškolských zariadeniach

V roku 2021 materskú školu v ZŠ s MŠ K. Rapoša, Pionierska 4 navštevovalo 15 detí MRK z toho bolo 11 predškolákov, v ZŠ s MŠ MPČĽ navštevovalo materskú školu 8 detí z MRK. V ZŠ s MŠ Pionierska 2 sa od 1.10.2018 do 31.10.2020 realizoval aj Národný projekt Podpora predprimárneho vzdelávania detí z MRK. Projekt od 1.11.2020 kontinuálne pokračuje naďalej.

Materskú školu, Hradby 9 navštevovalo v roku 2021 - 12 detí, Materskú školu Boženy Němcovej 17 - 4 deti, čo znamená nárast o 11 detí oproti roku 2020. Od 1.9.2021 je pre deti od 5 rokov predprimárne vzdelávanie povinné. V rámci projektu je zamestnaný v riadnom pracovnom pomere 1 asistent učiteľa.

Obidve MŠ pracujú s projektami:

Národný projekt Inklúzie v Materských školách/NP PRIM II– Projekt inklúzie v MŠ/ „Podpora predprimárneho vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunít“. Materská škola realizovala viacero aktivít – hudobné a divadelné predstavenia, exkurzie, športové a výtvarné súťaže, tvorivé dielne, besiedky a pod.

Materská škola ZŠ s MŠ Karola Rapoša je zapojená do projektov:

NP Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II

Integračný a vzdelávací program „Medvedík Nivea pomáha deťom v príprave na školu“

Múdre hranie 2.

Ďalej sa MŠ zapojila do tvorby projektov: Tajomstvo môjho zdravia, Farebný týždeň zdravia, Srdce na dlani. Okrem toho realizovala aj množstvo ďalších aktivít, napr.: logopedická depistáž, testy školskej zrelosti v spolupráci s CPPPaP, stretnutia s rodičmi, exkurzie atď.

Viacero plánovaných akcií sa v materských školách neuskutočnilo, alebo bolo odsunutých z dôvodu pandémie COVID-19. Všetky pravidelne spolupracujú s TSP pri riešení problémov rodín z MRK.

6.1.4 Rozšíriť systém praktického vzdelávania pre deti a dospelých

V roku 2021 nesplnené, termín plnenia do roku 2022

6.1.5 Inicovať v rámci vzdelávania na stredných odborných školách na území mesta vzdelávacie programy pre deti so špeciálnymi vzdelávacími potrebami s cieľom získať praktické zručnosti pre uplatnenie sa na trhu práce

Vid' plnenie v bodoch 9.1.4., 9.1.5., 9.1.6.

6.1.6 Skvalitnenie mimoškolskej činnosti (zamerat' sa na prípravu na vyučovanie)

Nezisková organizácia MISERICORDIA od registrácie sociálnej služby v roku 2017 nízkoprahová sociálna služba pre dieťa a rodinu rozširovala rozsah poskytovanej služby a v súčasnosti je registrovaných pre prijatie služby 172 prijímateľov sociálnej služby (ďalej len „PSS“). Služba bola nastavená na zabezpečovanie potrieb PSS.

Činnosť bola rozdelená na pravidelné a nepravidelné aktivity. Tieto boli pripravované na mesačnej báze. Základom bolo sociálne poradenstvo a krízová intervencia, ktorá bola poskytovaná na dennej báze. Poskytovali sa aktivity zamerané na podporu prípravy na školské vyučovanie v nízkoprahovom klube pre deti a mládež. Osoby ŤZP využívali aktivity zamerané ich zapájanie do komunitného života a podporu osamostatnenia sa.

Činnosť sociálnej služby bola financovaná cez národný projekt, ale aj zo zdrojov nadácií a z vlastných zdrojov organizácie.

Sociálna služba bola sieťovaná so službami poskytovanými inými subjektami v meste Brezno a regióne. O aktivitách pravidelne informovali cez stránku organizácie a cez sociálne siete. Medzi najviac dopytované aktivity od PSS a rodín patrila príprava na školské vyučovanie, JOB klub – podpora zamestnávania a vzdelávania dospelých, kreatívne aktivity, rehabilitačné aktivity a najmä aktivity zamerané na podporu zdravého životného štýlu a varenia.

Nízkoprahovú sociálnu službu pre dieťa a rodinu zabezpečovali 4 odborní zamestnanci. Popri poskytovanej službe fungoval Program dobrovoľníckej činnosti, do ktorého sa zapájali rodičia PSS, ale aj partneri pracujúci pre potreby organizácie.

Cieľ 7: Eliminácia záškoláctva

Špecifický cieľ : 7.1 Zlepšiť zanedbávanie povinnej školskej dochádzky

Opatrenia:

7.1.1 Efektívne využívať nástroje na elimináciu záškoláctva a viesť rodičov k plneniu rodičovských kompetencií v oblasti výchovy a plnenia PŠD

Mesto Brezno v rámci výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany a kurately sa zameriavalo na riešenie rôznych problémov vyskytujúcich sa v rodinách. Jedným z nich bola aj oblasť zanedbávania povinnej školskej dochádzky. V roku 2021 (šk. rok 2020/2021 a 2021/2022) bolo doručených 13 podnetov z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny na prešetrovanie pomerov v rodine z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Problém je riešený priamo vykonávaním sociálneho poradenstva v rodinách, ale zaviedli sa aj nové formy boja so záškoláctvom, ktoré boli určené pre rodičov aj deti. Napriek vykonávaným opatreniam mal problém záškoláctva stúpajúcu tendenciu, narastal hlavne vo vyšších ročníkoch. Snažili sme sa zistiť príčiny, ktoré dieťa k vymeškávaniu vyučovania viedli, akým spôsobom a s kým trávil svoj voľný čas. Samotný problém je však najmä v rodičoch, v ich nezáujme a nedostatku osobnej zodpovednosti za riadnu výchovu svojich detí. Nezáujem zo strany rodičov bol veľmi viditeľný v čase pandémie, počas ktorej sa žiaci z marginalizovanej rómskej komunity zapájali do dištančného vzdelávania v minimálnej miere. Taktiež pracovné listy, ktoré im boli doručované do škôl aj prostredníctvom terénnych pracovníkov mesta boli vypracovávané a spätne doručované len v minimálnej miere. Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia mali možnosť chodiť do školy čiastočne aj počas pandémie, no túto možnosť nevyužívali. V roku 2021 bola zrealizovaná odborná prednáška v súčinnosti s príslušníkmi OOPZ Brezno a školským úradom mesta Brezno zameraná na predchádzanie záškoláctva a plnenie povinnej školskej dochádzky, ktorá bola určená rodičom s deťmi s problémom plnenia PŠD. Mesto taktiež spolupracovalo so školami pri zápise detí na plnenie PŠD a na predprimárne vzdelávanie, ktoré je pre 5-ročné deti povinné. Spolupráca prebiehala pri informovaní rodičov o tejto povinnosti pred zápisom a taktiež pri zisťovaní miesta pobytu rodičov, ktorí svoje deti v termíne zápisu do škôlky a školy neprihlásia.

7.1.2 Dôsledne uplatňovať sankcie pri neplnení PŠD vrátane trestno-právnej zodpovednosti rodičov

Pri neplnení povinnej školskej dochádzky, keď neospravedlnená absencia dieťaťa prekročila 15 vyučovacích hodín, škola dávala podnet na ÚPSVR. Ten rozhodol o ustanovení osobitného príjemcu prídavku na dieťa. Rodičia dostali poukaz v príslušnej hodnote, ktorý museli využiť v určenej predajni na zakúpenie a zabezpečenie potrieb pre deti.

Školy informovali mesto o neplnení povinnej školskej dochádzky spoločne s ÚPSVR priebežne, vždy po prekročení 15 neospravedlnených vyučovacích hodín. Za neplnenie povinnej školskej dochádzky, ktorá prekročila 60 neospravedlnených vyučovacích hodín v priebehu jedného šk. roka, boli rodičia riešení v priestupkovom konaní. V roku 2021 (šk. r. 2020/2021 a 2021/2022) bolo v priestupkovom konaní riešených na úseku školstva 21 prípadov záškoláctva. Na OOPZ bolo postúpených 7 prípadov, nakoľko počet vymeškaných neospravedlnených vyučovacích hodín prekročil hranicu 100 hodín v priebehu jedného školského roka.

7.1.3 Podpora preventčných vzdelávacích programov a voľnočasových aktivít v školských zariadeniach

Na ZŠ s MŠ, Pionierska 2 sa na hodinách etickej výchovy a občianskej náuky boli žiaci zapojení do nasledovných projektov: Ako poznám sám seba, Vieme, že..., Cesta ku šťastiu, multimediálny projekt Nehejtuj – Netolerancia sa netoleruje, Školy za demokraciu. Aktivity boli zamerané na získanie teoretických znalostí a tréning zručností asertívneho správania, vedieť povedať nie drogám a alkoholu, predchádzať šikanovaniu, ako aj nadobudnutie poznatkov v oblasti právnej prevencie, predchádzanie priestupkovej a trestnej činnosti maloletých a mladistvých.

Do projektu Školy za demokraciu boli zapojení žiaci 9.C triedy. Koordinátorkou projektu bola Mgr. Zuzana Szaboová. Online formou sa uskutočnili štyri stretnutia prostredníctvom programu ZOOM s aktivistkami CKO a Amnesty International Slovensko. Šesť workshopov sa konalo prezenčne. Prezenčnou formou boli uskutočnené taktiež úvodné merania postojov žiakov v mesiaci september 2021 ako ja záverečné merania postojov žiakov v mesiaci jún.

Problematike prevencie sociálno-patologických javov sa venovala pozornosť aj na zasadnutiach školského parlamentu, na ktorých zástupcovia jednotlivých tried otvorene hovorili o rôznych problémoch v ich triede. Spoločne sme hľadali možnosti ako ich riešiť a včas predísť vyostrovaniu konfliktov medzi žiakmi.

Pre žiakov 7. ročníka sa organizovala prednáška s kpt. PhDr. Slávkou Piliarovou z OR PZ v Brezne na tému trestnoprávna zodpovednosť mladistvých, kyberšikana. K danej problematike sa opakovane vrátili aj na hodinách občianskej náuky.

V máji v rámci Svetového dňa bez tabaku sa pre siedmakov uskutočnila prednáška s Mgr. Zvalovou z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva B. Bystrica. Žiaci 9. ročníka sa v mesiaci jún zúčastnili prednášky s náčelníkom Mestskej polície v Brezne, pánom Mgr. Štulajterom. Spoločne diskutovali o predchádzaní nežiaduceho správania mládeže a trestnoprávnej zodpovednosti mladistvých. Žiaci ôsmeho ročníka sa zúčastnili aj exkurzie na Mestskú políciu v Brezne.

V závere školského roka sa konalo stretnutie koordinátorov prevencie základných a stredných škôl breznianskeho okresu s pracovníkmi Mestského úradu, ÚPSVaR, prokuratúry a zástupcami neziskových organizácií. Cieľom stretnutia bolo poradenstvo v oblasti prevencie sociálno-patologických javov v školách, ponuka preventívnych aktivít ako aj vzájomná výmena skúseností.

Realizované aktivity a akcie: ročníková súťaž Deň srdca, hlasovanie v ankete Detský čin roka 2021, Deň narcisov – verejná zbierka, Anketa ku dňu Zeme – Čo sme ochotní urobiť my, Deň rodiny, Láska kvitne v každom veku – zhotovenie pozdravov pre seniorov.

V Základnej škole s materskou školou na MPČĽ v Brezne je oblasť výchovy a vzdelávania rómskych žiakov v kontexte vzdelávania považovaná za jednu z prioritných oblastí a javí sa ako kľúč k riešeniam rôznorodých problémov súvisiacich so životnou situáciou rómskej populácie.

Cieľom školy je podpora inklúzie žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (ďalej MRK), do štandardného vyučovacieho procesu, vytváranie školskej kultúry spojenej s kultúrou miestneho spoločenstva a realizáciu výchovno-vzdelávacích programov. Forma vyučovania v 0. ročníku je zameraná na pomoc deťom pri prechode z domáceho do školského prostredia. Príprava má za cieľ vytvoriť priestor pre akceleráciu osobného rozvoja každého dieťaťa, pričom pomáha pri zmiernení základných sociálnych rozdielov.

Cieľom je zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu s osobitným dôrazom na odstránenie segregácie v škole. Aktivity podporili preventívne výchovno-vzdelávacie pôsobenie, vyrovnávanie individuálnych rozdielov žiakov, elimináciu negatívnych príkladov z domáceho prostredia a celkové zlepšenie vzdelanostnej úrovne. Jednou z hlavných výchovných priorít

školy je aj prevencia sociálnopatologických javov. Výchovu a vzdelávanie zamerať na podporu jednotlivca s dôrazom na prosociálne, etické a mravné správanie a konanie. Je potrebné, aby rodičia žiakov boli vedení a motivovaní k užšej a lepšej spolupráci so školským zariadením. Boli informovaní o priebehu vyučovania, o učebných osnovách, s cieľom zvýšiť ich povedomie o potrebnosti edukácie žiakov z MRK.

Vzdelávanie je hlavným stimulom pre rozvoj mentálnych, vôľových a emocionálnych vlastností jednotlivca. V procese výchovy a vzdelávania v základnej škole podporujú socializáciu a dostatok primeraných podnetov pre rozvoj osobnosti.

Medzi ďalšie kľúčové oblasti patria:

chrániť a rešpektovať prirodzenosť a pôvod žiaka z MRK, chrániť jeho práva, objektívne hodnotiť, znížiť sociálnu depriváciu cieľovej skupiny prostredníctvom výchovno - vzdelávacej činnosti, predchádzať fyzickému, psychickému a sexuálnemu násiliu, poskytovať žiakovi a rodičovi z MRK poradenstvo alebo odbornú pomoc spojenú s výchovou a vzdelávaním.

Hlavným cieľom preventívnych programov je zameranie sa na ochranu telesného a duševného zdravia, prevenciu rizikového správania a zlepšenie psychosociálnej klímy v školskom prostredí. Škola v pravidelných intervaloch vedie preventívne programy. V roku 2021 realizovala aj besedy, prednášky, diskusie, výstavy, podujatia a pod.

V ZŠ s MŠ Karola Rapoša sa od školského roku 2020/2021 realizoval Národný projekt „Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II“. Projekt plynulo pokračuje naďalej.

Na realizácii preventívnych programov a s nimi súvisiacich aktivít na ZŠ s MŠ Karola Rapoša, Pionierska 4, Brezno sa za podpory vedenia školy podieľali spolu so školským podporným tímom tiež pedagogickí zamestnanci školy a ostatní zamestnanci školy.

Úsilím a cieľom preventívnych aktivít bolo vytvoriť podporujúce a bezpečné prostredie pre všetkých žiakov školy. Mali preventívny, osvetový, metodický a informačný charakter. Preventívne programy, ale aj jednotlivé aktivity boli vykonávané v súlade s plánom práce sociálneho pedagóga, do ktorého boli zahrnuté tiež úlohy vyplývajúce z Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky.

Škola svojím inkluzívnym prístupom dbala o to, aby všetkým žiadnym deťom nebolo odopreté právo na kvalitné vzdelanie. Či už sa jedná o deti zdravé s dobrým sociálnym zázemím, alebo o deti znevýhodnené.

Školský podporný tím v zložení školských špeciálnych pedagogičiek, sociálnej pedagogičky a pedagogických asistentov poskytovaním podpory a pomoci žiakom pochádzajúcim z dysfunkčných a sociálne znevýhodnených rodín a málo podnetného rodinného prostredia vo vzdelávacom procese pomáhalo žiakovi pri prekonávaní bariér, ktoré vyplývajú zo sociálneho znevýhodnenia. Realizáciou skupinových a individuálnych aktivít zameraných na rozvoj osobnosti dieťaťa, sa podporovalo a dbalo o rozvoj žiadúcich vôľových vlastností predovšetkým žiakov 1. stupňa. Pre žiakov 2. stupňa bol určený preventívny program „Tréning sociálnych zručností“, ktorý sa realizoval počas celého školského roka.

Škola si uvedomuje dôležitosť aktívnej a dobrej spolupráce s rodičmi a zákonnými zástupcami žiakov. Počas obdobia, keď boli deti kvôli protipandemickým opatreniam nútené vzdelávať sa doma, veľakrát táto spolupráca nebola na dostatočnej úrovni. Preto školský podporný tím neraz vychádzal „do terénu“ a navštevoval rodiny žiakov, kde táto spolupráca zlyhávala.

Všetkým rodičom a zákonným zástupcom žiakov, ktorí sa ocitli v situácii, v ktorej potrebovali pomoc alebo podporu sme ponúkali individuálne konzultácie a sociálne poradenstvo. Jedným z opatrení prevencie záškoláctva, ktoré evidujeme predovšetkým u žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia boli informačné letáky - Zanedbávanie povinnej školskej dochádzky.

Preventívne aktivity v škole realizoval predovšetkým tím odborných zamestnancov školy. Veľakrát boli prizývaní k spolupráci aj odborníci a špecialisti z iných inštitúcií CPPPaP, ČŠPP,

z Policajného zboru, Prokuratúry, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, RÚVZ, sociálnych pracovníkov Mestských úradov a Obecných úradov, Komunitných centier, ale aj iných neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami žiakov a problematikou zameranou na deti a mládež.

V Špeciálnej základnej škole Brezno boli pripravené výtvarné programy, v spolupráci s OZ boli organizované odborné prednášky zamerané na prevenciu závislosti „Stop drogám“, v spolupráci s pracovníkmi projektu „Zdravé regióny“ žiaci absolvovali viaceré odborné prednášky v oblasti zdravého životného štýlu, taktiež boli organizované odborné prednášky v spolupráci s pracovníkmi OR HaZZ Brezno a OO PZ Brezno. Pribudli besedy z RÚVZ Banská Bystrica a Mgr. Holecová/MP Education/ okrem našich PZ.

Ďalšie aktivity boli zamerané na oblasti: umenie a kultúra, jazyk a komunikácia, matematika a práca s informáciami, zdravie a pohyb. Aktivity pre žiakov realizoval aj školský klub detí.

7.1.4. Iniciovat' zmenu legislatívy na zavedenie PŠD do 18. roku.

Nesplnené

7.1.5 Zintenzívnenie spolupráce jednotlivých partnerov za účelom zníženia zanedbávania PŠD

V rámci spolupráce mesta s výchovno - vzdelávacími inštitúciami prebiehajú pravidelné stretnutia zamerané na riešenie výchovnovzdelávacích problémov a tiež na problém zanedbávania PŠD. V roku 2021 sa neuskutočnilo žiadne stretnutie s vedením škôl, z dôvodu pandemických opatrení.

Cieľ 8: Posilniť vzdelávací personál pre MRK

Špecifický cieľ : 8.1. Zvýšiť podiel pedagogických a odborných pracovníkov

Opatrenia:

8.1.1 Zvýšiť počet asistentov na ZŠ a v predškolských zariadeniach

ZŠ s MŠ, Pionierska 2 zamestnávala v minulom školskom roku 6,6 asistentov učiteľa (AsU), ktorí boli financovaní zo štátneho rozpočtu. Vzhľadom na počet žiakov so ŠVVP mali potrebu 16 asistentov. Ich žiadosti nebolo vyhovené v plnom rozsahu. V MŠ Hradby pracovala s deťmi jedna asistentka v rámci projektu Národný projekt Inklúzie v Materských školách/NP PRIM – Projekt inklúzie v MŠ/„ Podpora predprimárneho vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunít“ bola financovaná cez projekt.

V ZŠ s MŠ na MPČĽ v roku 2021 zamestnávali 5 asistentov učiteľa. Traja asistenti boli financovaní zo štátneho rozpočtu. Dvaja asistenti učiteľa a dvaja sociálni pedagógovia boli financovaní z projektu EŠIF. Oproti minulému roku sa ich počet nezmenil, hoci počet žiakov, ktorí pomoc potrebujú stúpa. Vedenie školy ako aj všetci kolegovia by uvítali vyšší počet asistentov, ktorí by boli nápomocní pri práci so žiakmi s poruchami učenia a pri žiakoch z MRK.

V ZŠ s MŠ K. Rapoša, Pionierska 4 pracuje školský podporný tím zložený z 16 pedagogických asistentov, 2 sociálnych pedagógov a 2 špeciálnych pedagógov. Vede ho vedúca inkluzívneho tímu – špeciálna pedagogička. Spolu má školský podporný tím 21 členov. Zo štátnych prostriedkov je financovaných 8,4 úväzku asistenta a vďaka projektu POP II. je financovaných 11 členov podporného tímu. V rámci projektu na materskej škole pôsobil inkluzívny tím v zložení špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg a dvaja pedagogickí asistenti. V roku 2021 materskú školu navštevovalo 15 detí MRK z toho bolo 11 predškolákov.

Bolo prínosom, že nielen v základnej škole, ale aj v materskej škole mohli takto pomôcť

deťom so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia a špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami sa začleniť do kolektívu intaktných detí, čo výrazne pomohlo neskoršej školskej integrácii a uľahčeniu ich vzdelávania.

V ŠZŠ Brezno zamestnávali pre 11 žiakov 3 AsU, ktorí boli financovaní zo štátneho rozpočtu, ktorí naďalej pracujú.

8.1.2 Podpora dobrovoľníckej a osvetovej práce

Dobrovoľnícka práca v tejto oblasti je realizovaná dobrovoľníkmi jednotlivých oblastí, ktorí pracujú v rôznych inštitúciách, alebo občianskych združeniach a pomáhajú pri riešení tejto problematiky či už poskytovaním poradenstva, realizáciou prednášok či neformálnych stretnutí a poskytovaním potravinovej pomoci.

3. Sociálne služby a zamestnanosť

Priorita: Aktivizácia nezamestnaných príslušníkov MRK, s využitím ponúkaných podporných programov, skvalitnenie poskytovaných sociálnych služieb pre cieľovú skupinu

Cieľ 9: Zvýšenie zamestnanosti obyvateľov z MRK

Špecifický cieľ : 9.1 Podpora zamestnanosti MRK na trhu práce

Opatrenia:

9.1.1 Využívanie národných projektov

V meste Brezno bol od decembra 2017 do júna 2019 (pokračuje kontinuálne ďalej) realizovaný projekt „Miestna občianska poriadková služba I“ v rámci ktorého bolo vytvorených 6 pracovných miest, z toho 3 pre príslušníkov MRK. Od 1. júla 2019 uvedený projekt pokračuje MOPS II. a MOPS III., ukončený bude 30.11. 2022. Zamestnaných bolo 10 členov miestnej občianskej poriadkovej služby, z toho bolo 5 členov z MRK.

Ciele projektu:

Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunit, ako sú Rómovia zvýšenie ich finančnej gramotnosti, zamestnatel'nosti a zamestnanosti.

Zabezpečenie poskytovania sociálnych a asistenčných služieb prostredníctvom činností miestnej občianskej poriadkovej služby v súčinnosti s Policajným zborom SR a Mestskou políciou Brezno, čím sa zároveň zvýšila zamestnatel'nosť ľudí žijúcich v prostredí MRK.

Projekt sa realizoval vďaka podpore Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Členovia miestnej občianskej poriadkovej služby sa zameriavali na: posilnenie miestneho aktivizmu, podporu komunitného rozvoja, zníženie páchania protispoločenských konaní, udržiavanie verejného poriadku, ochranu verejného a súkromného majetku, udržiavanie štandardnej kvality životného prostredia v lokalitách, v ktorých žijú obyvatelia MRK, ochranu detí a mládeže pred negatívnymi javmi, zabezpečovanie plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky.

V rámci poskytnutých finančných prostriedkov z MV SR USVRK od začiatku roka 2019 prebiehal projekt Terénnej sociálnej práce až do konca 10/2019, ktorý ďalej kontinuálne pokračuje od 11/2019 až do konca 12/2022.

Mesto bolo zapojené do projektu Podpora opatrovateľskej služby v meste Brezno. Realizácia hlavnej aktivity trvala od marca 2019 do marca 2021. Z celkového počtu 69 opatrovateľiek zamestnávalo v roku 2021 jednu príslušníčku MRK a dve opatrovateľky poľskej národnosti.

Mesto Brezno od 1.10.2018 do 31.10.2020 realizoval aj Národný projekt Podpora predprimárneho vzdelávania detí z MRK. Projekt od 1.11.2020 kontinuálne pokračuje ďalej. V rámci projektu bola zamestnaná jedna pedagogická asistentka učiteľa a na dohodu o pracovnej činnosti koordinátor inkluzívneho vzdelávania.

9.1.2. Hľadať možnosti uplatnenia sa na trhu práce znevýhodnených UoZ

ÚPSVR v rámci aktívnych opatrení na trhu práce riešil problematiku rómskej komunity zaraďovaním takýchto uchádzačov o zamestnanie do rôznych projektov a nástrojov APTP. V roku 2021 boli uchádzači o zamestnanie z MRK zaraďovaní hlavne do NP Podpora individualizovaného poradenstva, kde sa im venovali odborní poradcovia a riešili s nimi problémy v oblasti uplatnenia na trhu práce, základné otázky vstupných pohovorov, vypracovanie životopisov a motivačných listov, či rôzne školenia.

Príslušníci z MRK boli zaraďovaní na otvorený trh práce prostredníctvom národných projektov: „Podpora zamestnanosti“, v rámci ktorého mohli nájsť uplatnenie všetci UoZ spĺňajúci stanovené podmienky projektu. „Podpora integračných podnikov“ a v rámci §53g „kompenzačné Vyrovnávacie príspevky integračnému podniku“ Zákona č. 5/2004 O službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov a NP“.

Pomoc znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie poskytovali aj terénni sociálni pracovníci, ktorí motivovali klientov k ďalšiemu vzdelávaniu a k absolvovaniu rekvalifikácie v záujme uplatnenia sa na trhu práce.

9.1.3 Garancia pracovného miesta po ukončení vzdelávania (chránené dielne, absolventská prax)

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá vo svojej kompetencii možnosť garantovať uplatnenie sa na otvorenom trhu práce žiadnemu UoZ, ktorý prostredníctvom ÚPSVR bol zapojený do vzdelávania a prípravy pre trh práce, avšak zamestnanci úradu vynakladali maximálne úsilie pri zaraďovaní príslušníkov MRK na trh práce. V rámci zamestnávania príslušníkov MRK fungovala veľmi dobrá spolupráca s nasledovnými chránenými dielnami: WASCO družstvo Piesok, Centrum príležitostí Valaská – ZMR Piesok a WASCO s.r.o., Piesok.

V roku 2021 sa v Rozvojových službách BBSK, s. r. o., registrovanom Sociálnom podniku podarilo zamestnať 5 príslušníkov z radov MRK. V Železiarňach v Podbrezovej, v Zlievarni Hronec a v Alfa Bio s.r.o. v Banskej Bystrici sa podarilo zamestnať 8 Rómov. TSP a TP aktívne spolupracovali pri sprostredkovaní zamestnania záujemcom o zamestnanie z marginalizovanej rómskej komunity.

9.1.4. Realizácia vzdelávacích programov, ktoré korešpondujú s aktuálnym dopytom na trhu práce

Mesto v tejto oblasti spolupracovalo najmä so Strednou odbornou školou techniky a služieb, ktorá ponúka rôzne študijné odbory podľa dopytu na trhu práce, vhodné práve pre študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Škola, rovnako ako všetky stredné školy v meste, poskytuje vzdelávanie v rámci sústavnej prípravy na povolanie. Na študijné a učebné odbory prijímajú žiakov na základe splnenia kritérií pre prijatie, ktoré sa riadia príslušnou legislatívou, bez akcentu na etnickú príslušnosť. Pri praktickej príprave spolupracovali s cca 30 zamestnávateľmi v regióne, u ktorých žiaci vykonávali odborný výcvik priamo na pracovisku zamestnávateľa.

V roku 2021 poskytovali vzdelávanie v 4 - ročných študijných, v 3 - ročných a 2 - ročných učebných odboroch a 2 - ročných nadstavbových študijných odboroch. Nakoľko odbory majú

rôznu náročnosť a zameranie, ponúkali širokú možnosť výberu pre rôzne kategórie uchádzačov. V školskom roku 2021/2022 na škole študovalo 314 žiakov, z toho 118 na technicky zameraných odboroch a 196 na odboroch služieb.

Vzdelávanie poskytovali v odboroch:

4 - ročné študijné odbory

- strojárstvo
- obchod a podnikanie

3 - ročné učebné odbory

- hostinský, hostinská
- predavač
- nástrojár

2 - ročné učebné odbory:

- strojárská výroba
- výroba konfekcie

2 - ročné nadstavbové štúdium - študijné odbory:

- spoločné stravovanie
- prevádzka obchodu
- podnikanie v remeslách a službách
- strojárstvo - výroba, montáž a oprava prístrojov, strojov a zariadení.

9.1.5. Spolupráca s OUI Valaská – zapojiť žiakov do činnosti v meste v rámci odborného výcviku.

Odborná príprava žiakov Odborného učilišťa internátneho vo Valaskej tvorí organický celok vedomostí, znalostí a praktických zručností s ohľadom na špeciálne požiadavky odbornej prípravy pre výkon povolania so zameraním na:

1. pomocné práce v kuchyni

2. príprava , skladovanie a predaj tovaru

Žiaci sa teoreticky pripravovali v škole a prakticky na zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Dobré výsledky žiaci dosahovali pod vedením majstrov v učebnom odbore Obchodná prevádzka – práca pri príprave jedál v školskej jedálni v Základnej škole s materskou školou MPČL 35, Brezno. Spolupráca medzi školami je dlhodobá a dobrá. Žiaci boli v rámci odborného výcviku začlenení priamo v prevádzke školskej jedálne a získavali vedomosti a zručnosti priamo v pracovnom procese. Snahou zamestnancov školskej kuchyne a majstrov odbornej výchovy bolo podporiť praktické vzdelávanie a integráciu žiakov zo znevýhodneného prostredia na trh práce.

9.1.6. Spolupráca s podnikateľmi ako potenciálnymi zamestnávateľmi pri zamestnávaní príslušníkov MRK

V OUI Valaská v učebnom odbore Obchodná prevádzka - so zameraním na prípravu, skladovanie a predaj tovaru žiaci nadobúdali praktické zručnosti v hypermarketoch na území mesta:

1. Billa Brezno, ul. Fraňa Kráľa

2. Tesco Brezno, Československej armády 59, 977 10 Brezno

V rámci spolupráce s podnikateľmi na území mesta Brezno vedenie školy hľadalo možnosti podpory vzdelávania formou duálneho vzdelávania a umiestnenia absolventov na trhu práce. V roku 2021 škola spolupracovala aj TSP mesta Brezno hlavne v oblasti dodržiavania povinnej školskej dochádzky, komunikácie s rodinami s marginalizovaných skupín v meste. Pravidelne uskutočňovali besedy s pracovníkmi pracujúcimi s rómskymi komunitami o potrebe riadneho ukončovania štúdia pre úspešné uplatnenie sa na trhu práce.

Cieľ 10: Rozvoj vhodných sociálnych a komunitných služieb

Špecifický cieľ : 10.1 Podporiť rozvoj sociálnych zručností a návykov

Opatrenia:

10.1.1 Podpora fungovania KC, výstavba nového KC v najrizikovejších lokalitách

Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na výstavbu KC bola schválená. Vzhľadom na zdĺhavé procesy verejného obstarávania a nízkemu NFP oproti rastúcim nákladom, mesto zatiaľ výstavbu zariadenia nerealizovalo.

10.1.2 Realizácia vzdelávacích a iných aktivít pre deti aj dospelých v KC

Realizované v spolupráci s neziskovými organizáciami a v spolupráci so zariadeniami soc. služieb zriadených mestom.

10.1.3 Podpora terénnej sociálnej práce

Od júla 2017 sa v meste Brezno realizuje Národný projekt „Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit“. V mnohopočetných rodinách je veľké množstvo problémov, vyžadujúcich si poradenstvo, asistenciu a intervenciu zo strany TSP. Klienti s nízkou mierou zodpovednosti potrebujú pri socializácii odbornú podporu a sprevádzanie. Terénna sociálna práca na základe podobných projektov funguje takmer nepretržite od roku 2009 a praxou sa potvrdzuje nutnosť pokračovania v tejto ceste aj v budúcnosti. V rámci projektu v meste Brezno v roku 2021 pracovali 4 terénni sociálni pracovníci a 2 terénni pracovníci z radov MRK.

Ich práca bola zameraná na poradenstvo v rôznych oblastiach, ako je zamestnanosť, zdravie, bývanie, sociálno-patologické javy, financie a hospodárenie a vzdelávanie.

10.1.4 Zapájanie mimovládnych organizácií

Nezisková organizácia MISERICORDIA pri poskytovaní všetkých sociálnych služieb kladla dôraz na sieťovanie so subjektami v meste a regióne. Obmedzujúce bolo obdobie COVID, kedy všetky zariadenia museli dodržiavať hygienické obmedzenia. Keď sa situácia zlepšovala, spolupráca pokračovala v rámci jednotlivých aktivít, ktoré organizácia poskytuje. Služby organizácie využívali PSS a klienti, ktorí potrebujú špecializované a právne poradenstvo v rôznych oblastiach – dlhové poradenstvo, sociálne veci a posudková činnosť, rodinné poradenstvo a pod.

Komplikované bolo poskytovanie sociálnej služby marginalizovanej rómskej komunite, ktorá považuje službu, z hľadiska umiestnenia mimo lokalít kde komunita žije, pre nich za nedostupnú. Na základe tejto skutočnosti bolo zabezpečovanie prípravy na školské vyučovanie pre MRK nedostatočne využívané a chýbal rámec spolupráce so školami a to najmä so Špeciálnou základnou školou Brezno Mazorník.

Občianske združenie LOLO JÍLO Brezno sa v spolupráci s Centrom voľného času venovalo deťom z MRK v oblasti športu (futbal). Športové aktivity pretrvávajú dodnes a futbalové zápasy v súčasnosti hrajú za FK Brezno.

Špecifický cieľ 10.2. Eliminovať výskyt sociálnopatologických javov

Opatrenia:

10.2.1 Realizovať atraktívne voľnočasové aktivity pre deti z MRK motivačným spôsobom

Talentované deti z MRK navštevovali v obmedzenom režime Súkromnú umeleckú základnú školu Talentárium, najmä odbor hudobný a tanečný. Deti MRK mali možnosť realizovať sa aj na podujatiach organizovaných mestom v rámci rôznych projektov v oblasti kultúry. V roku

2021 sa voľnočasové aktivity pre deti z MRK realizované mestom Brezno uskutočňovali veľmi zriedkavo a to z dôvodu epidemiologickej situácie.

10.2.2 Skvalitniť vykonávanie opatrení v súlade so zák. č. 305/2005 Z.z.

V rámci opatrení v súlade so zákonom č. 305/2005 mesto aktívne pracovalo s problémovými rodinami. Cieľom bola sanácia narušeného rodinného prostredia dieťaťa. V roku 2021 nebolo z rodiny vyňaté žiadne dieťa.

S cieľom eliminovať výskyt sociálno-patologických javov sme pravidelne organizovali prednášky na rôzne témy v spolupráci s odborníkmi a dobrovoľníkmi. V roku 2021 bola situácia pri organizovaní aktivít sťažená zhoršenou pandemickou situáciou.

V rámci predchádzania vzniku patologického správania je mal. deťom sprostredkovávaná účasť na kultúrnych, záujmových a iných aktivitách. Z dôvodu opatrení na ochranu verejného zdravia sa hromadné aktivity v roku 2021 neorganizovali.

Záver

Napriek maximálnemu úsiliu prináša náročná práca s marginalizovanou rómskou komunitou len pomalé napredovanie. Väčšinu cieľov a úloh sa nám podarilo a stále priebežne darí naplňovať, avšak je nevyhnutné, aby všetky zainteresované subjekty vzájomne spolupracovali. V roku 2021 bola situácia pri organizovaní aktivít sťažená pandemickou situáciou, preto sme sa zameriavali na pomoc MRK práve v tejto oblasti. Jednak v rámci prevencie distribúciou ochranných pomôcok, edukáciou, mapovaním dodržiavania karantény a poradenstvom v oblasti zdravia najmä v spolupráci s organizáciou Zdravé regióny. Realizáciou všetkých opatrení sa snažíme naplniť hlavný cieľ koncepcie, ktorým je zlepšenie kvality života príslušníkov rómskej komunity, zmiernenie napätia a zlepšenie vzťahov s majoritou. Zároveň kladieme dôraz aj na zvýšenie osobnej zodpovednosti príslušníkov MRK vo všetkých oblastiach.